

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.003.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četr strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Ko leto tone...

Ko gre leto v zaton, se zaključujejo računi ter delajo bilance, ki izkazujejo ali izgubo ali dobiček. Iz njih se torej da razbrati gospodarsko stanje ne samo posameznikov, marveč tudi celih slojev in stanov. Bilance kmetov v naši državi — to velja več ali manj tudi za druge države — izkazujejo velik deficit. Trudi in muči se, gara in skrbi, kar pa pridelava, prodaja od meseca do meseca v večje brezcenje. Ni nobenega normalnega razmerja med nizkimi cenami kmetijskih pridelkov in med primerno visokimi cenami raznih potrebščin, ki jih mora kupovati, in visokimi javnimi dajatvami. Tako se kmetu vedno bolj udirajo tla pod nogami, njegovo gospodarsko stanje se slabša iz leta v leto.

Ni to razveseljiva bilanca za nikogar: ne za kmeta, ne za druge stanovce, ki so na kmeta navezani, ne za državo, ki ji je trden temelj zdrav in krepak kmetijski stan. Tudi obrtnik preživlja težke čase, kriza tudi njega neusmiljeno davi in tlači, da komaj diha. Posamezne eksistence propadajo in z njimi se začneja tudi stan sam majati in šibiti pod težko pezo gospodarske in finančne krize. Siromak, in to velik siromak je delavec, ki ne poseduje drugega kot krepke roke in delovno moč. Toda dela ni, in kar se ga dobi, je nestalno in slabo plačano. In vendar se vsi ti mali ljudje: kmet, obrtnik, delavec, tepejo z življenjem in ne obupajo. Niso še vrgli puške v koruzo, vsak dan iznova prejemajo na svoje rame težki življenjski boj ter gledajo z optimizmom v bodočnost.

Bilanca političnega razvoja v tem letu izkazuje v naši državi zadovoljivejši rezultat. JNS, ta zakleta nasprotnica ljudskih svoboščin in interesov, se je morala umakniti s politične pozornice ter bila vržena med staro šaro. Da je nikdar ni bilo! Prava nesreča je bila za našo državo. S svojo nesposobnostjo in zlohotnostjo je zakrivila, da se je gospodarska in finančna kriza v naši državi razvila v take dimenzije, kakršne bi ne bile potrebne. Slabo dedščino je prevzela dr. Stojadinovič-Koroščeva vlada, ki je stala pred razvalinami na vseh področjih javnega življenja, zlasti v gospodarstvu in politiki. Politično razsulo je vlada takoj začela odstranjevati ter graditi nov red, osnovan na brezpogojnem spoštovanju zakonov, ki omogočujeta državljanom uživanje svoboščin in pravic. Pripravljajo se tla resnični demokraciji, ki je

edina sposobna pravilno rešiti pereče vprašanje notranje ureditve države, ki bo zadovoljila ne samo Srbe, marveč tudi Slovence in Hrvate. Upamo ter se trdno nadajamo, da bo vlada pokazala isto dobro voljo, razboritost in sposobnost za rešitev težkih gospodarskih in finančnih vprašanj, da se bodo začele celiti gospodarske rane, ki na njih krvavijo posamezniki in sloji, zlasti naš kmetijski stan.

Ako obrnemo pogled preko mej naše države v širni svet, ne bi mogli reči, da je mednarodna bilanca ugodna. Ko grmijo topovi na bojiščih, je to dokaz, da ni mednarodne vzajemnosti in skladnosti, ki je predpogoj za ohranitev miru. Mir je bil v Evropi že prejšnja leta ogrožen. Čehoslovaški zunanji minister, sedanjí predsednik države, dr. Beneš je označil zadnji dve leti kot kritično dobo za vprašanje miru. Voditelj italijanskega fašizma je opredelil leto 1932 kot nevarno. Da že takrat ni prišlo do zloma miru, je najbrž razlog v tem, ker vojne priprave še niso bile dovršene. Ko pa se je to zgodilo, je prišlo do vojne med Abesinijo in Italijo. S stališča krščanstva pa tudi s stališča

človečanstva in kulture je obžalovati vsako vojno. Kakor ni pretep med posamezniki pravilna obramba pravice, tako tudi ne pretep med narodi, ki se vrši v obliki vojne. Komaj je preteklo 17 let, odkar je bila končana svetovna morija, že je v Afriki izbruhnila druga, da se izpolnijo kolonijalne »težnje« evropskih držav. Kaj pa če se slične težnje nasproti manjšim državam zbudijo tudi v Evropi? In kaj če na daljnem vzhodu Japonci v zasledovanju svojih »pravičnih teženj« proti Kitajski zanetijo požar? Taka razmišljanja dokazujejo, da so na mednarodnem nebu zbrani temni oblaki. Stopamo pa preko praga novega leta v trdni nadi, da bo prelivanje krvi v Abesiniji kmalu končano ter da bo kmalu dosežen, kakor je rekel sveti Oče, mir pravice, resnice in ljubezni do bližnjega. Naj bi se pa tudi, kar se tiče ohranitve miru v Evropi, nikdar ne pozabile besede francoskega maršala Joffre-a, ki jih je rekel ob koncu svetovne vojne v francoski akademiji: »Nikdar naj bi se ne pozabilo, da morejo majhni in slabi na svetu le takrat živeti v svobodi, če so veliki in močni vedno pripravljeni, da postavijo svojo oblast in moč v službo pravice!«

Srečno in veselo Novo leto 1936

želita cenj. naročnikom in čitateljem

uredništvo in uprava „Slov. gospodarja“

Za enkrat ustavljeno opeharjenje Abesincev. Zadnjič smo poročali, kako se je mudil angleški zunanji minister v Parizu. Cilj njegovega obiska je bil: mir med Italijo in Abesinijo na račun slednje. Zastopnika Francije in Anglije sta izdelala mirovni načrt, po katerem bi dobili Italijani od Abesinije mnogo več, nego so zasedli in sploh zahtevali. S takimi mirovnim načrtom so hoteli nastopiti Angleži in Francozi v Ženevi. Predno sta se upala angleški zunanji minister in francoski ministrski predsednik. Laval pred Društvo narodov, sta razložila svoje mirovne pogoje pred zbornicama v Parizu in Londonu, kjer so pa bili drugega mnenja. Celotna javnost je

obsodila, da bi bili Abesinci, ki so doslej zmagovali, opeharjeni in bi zgubili skoro polovico svoje države. Ko je videl angleški zunanji minister, da je francosko-angleški mirovni predlog mesto na odobravanje zadel na odpor, je podal ostavko. Tudi Francozu Lavalu so se majala tla in njegovo stališče je zelo omajano. — V času, ko so hoteli Francozi in Angleži razdeliti abesinsko medvedjo kožo, so Abesinci izvojevali par sijajnih zmag. Na severu so prekoračili reko Takazo in ogrožajo italijansko desno krilo. Zadnja poročila z bojišča so trdila, da so abesinske čete na severu blizu mesta Aksum in v okolici mesta Makale. Abesinski cesar se je podal na severno bojišče, kar je znak, da se hočejo Abesinci resno lotiti napada. Manjše uspehe so dosegli Abesinci tudi na jugu, kjer se Italijani niti ne upajo na spregled. V ožigled takim uspehom se je posta-